

# REVISTA RADIOSCOLA TEXTS COMPLESSIVS

EDIZIUN DELLA CUMINONZA RADIO ROMONTSCH / PUBLICAZIUN DELLA CUMISSIUN RADIOSCOLA

Redacziun: Alfons Maissen

Stampa Tagblatt Cuera

EMISSION 8. 2. 66 — 14.30-15.00 h

Compara sis gadas, ils meins  
d'october tochen mars Nr. 56

JON SEMADENI, SAMEDAN

## Üna sentenzcha salomonica

Nus fain teater in scola cun üna  
classe dal Lyceum Zuoz

Chars uffants,

la preparaziun in classe per la cuorta scenetta cha  
nus vulain hoz dramatisar ans ha cuostü fin qua il  
temp da bundant üna lecziun, baininclet sainza quin-  
tar la lavur cha'ls scolars han fat a chasa. Quels sun  
gnüts cun differentas propostas e provas, per part  
fingia elavuradas, sur dal tema:

«Per as dispittar voula duos».

Cuschidrand lur ideas e propostas vögl eu uossa  
precisar la lavur chi'ns presta e segnar la via cha  
nus vulain inchaminar. Dat dimena bain atenziun.  
Eu n'ha müdà il titul da la scenetta. Quel tuna uossa:

«Üna sentenzcha salomonica»

Ils umans cha nus vulain uossa far viver han nom:

maschel Armon  
duonna maestralessa Annigna,  
ils duos buns vaschins:

Lurench Grander Bartumieu Sech

La situaziun ais la seguainta: daspö divers ans vivan  
Lurench Grander e Bartumieu Sech in dispitta. La  
dispitta ais per els pan d'iminchadi. Sch'els nu chat-  
tan svesa ingün motiv per far guerra, schi lur duon-  
nas nu t'ils laschan in imbarraz. Minchadi inventan  
quellas novas sgurdibladas e novs motivs per nu  
laschar tschuncher la tensiun e per s-chatschar la  
lungurella.

«La sgiagliada», üna veglia commembra dal stob da  
giallinas da Lurench Grander improva da far üna  
fin a quaiста discharmonia permanenta tanter ils  
duos vaschins. In buna fai va'la daspö divers dis ad  
ovar suot ün fruscher chi sta precis sü cunfin tanter  
ils duos bröls. Ma, seis «cocadöv» chi avess gnü dad  
esser ün aröv a la pasch dvainta ün clam da guerra.  
Sco las furias cuorran ils duos marids sü pro maschel  
Armon per tscherchar lur güstia! Lur güstia! perche  
minchün ha s'inclegia radschun.

Maschel Armon, ün hom bainpensant, survezza bain-  
bod la situaziun. El ais quaiста vouta decis da dar als  
duos pruoders üna lecziun per lur vita.

Sco prüim riva pro el in granda disperaziun nos bun  
Lurench Grander. El quinta in lung ed in lad tuot  
l'istorgia, e maschel Armon disch:

«Scha las chosas stan sco cha Tü m'hast dit, schi  
hast Tü cumplettamaing radschun. T'il plandscha  
avant güdisch, ed eu stun bun cha Tü chattarast  
güstia».

Davo paca pezza riva Bartumieu Sech tuot consternà.  
Eir el quinta l'andamaint da la dispitta in seis möd  
e darcheu sto maschel Armon dir:

«Scha las chosas stan sco cha Tü m'hast dit, schi hast cumplettamaing radschun. T'il plandscha avant güdisch, ed eu stün bun cha Tü chattarast güstia».

Duonna mastralessa Annigna as schnuischa: «var-guogna bain, co poust Tü far üna simla figüra e dar dret a tuots duos! Co poust Tü be esser ün simil schmachapuglinas!»

Ma maschel Armon t'illa quieta e l'explicha seis plan d'intermediaziun.

Il di davo capitän bravamaing darcheu tuots duos in grand'agitaziun, e minchün as referischa süil pled dat: «schi hast cumplettamaing radschun».

Maschel Armon tira la sentenzcha salomonica.

Jon Semadeni

---

**Schema da l'acziun e da l'andamaint  
da la dramatisaziun**

**I. Descripziun dals singuls characters:**

- a) Maschel Armon: quiet, furbaz, ma bain manegiand
- b) Lurench Grander: be grandaschia e baja, ostinà
- c) Bartumieu Sech: filantà, doza la vusch per mincha toffaria, malign

**II. Seguenza da las scenas:**

- 1. scena: Lurench Grander, maschel Armon, duonn'Annigna
- 2. scena: Bartumieu Sech, maschel Armon e duonn'Annigna
- 3. scena: Maschel Armon e duonn'Annigna
- 4. scena: ils duos vaschins davant güdisch

---

**Remarca redacziunala:**

Ella emissiun Radioscola dils 8.2.1966 improvisescha prof. Jon Semadeni enzacontas scenas teatralas cun ils scolars dil Liceum Zuoz. Semadeni ei in de nos emprems umens dil teater, e perquei duessen tuttas scolas empruar de tedlar e de capir cuntegn e svilup indicau mo en grondas lingias sin questas duas paginas. La sligiaziun e la sentenza salomonica, vegn resalvada per il di dell'emissiun.

Dus vischins ein adina en carplina, e sche els ein alla fin dils rampins, ein las dunnauns che dattan aigra. In bi di crei la meistra dellas gälinas ded in dils vischins d'haver anflau il caraun per metter perina ils dus cots

humans. Ella entscheiva ad uar a piarder, e quei en in cagliom gest sil confin dils dus curtgins. De tgi ein ils ovs? — Omisdus van en furia e catsch mintgin persuls tiel mistral. Lez fa empermischuns e speranza a mintgin, mo scorts detgavunda, ha el gia la malezia d'ina sentenza salomonica.

Nus essan spanegiai co ils scolars lavuran e selavuran viaden en lur missiun. —

L'impurtonza dil «teater improvisau» delucidescha Semadeni en siu artechel della Gasetta Radioscola, annada XI, 1 cudischet, 1966.